

23. wzywa organizacje regionalne AKP do utworzenia lub do dalszego rozwoju regionalnych mechanizmów spójności i funduszy solidarności, które pomogą słabszym państwom członkowskim poradzić sobie z kosztami dostosowań związanych z liberalizacją handlu i zapewnić odpowiednie finansowanie; uważa, że UE powinna wspierać te mechanizmy przy pomocy wiedzy fachowej i finansowania; przypomina, że z doświadczeń UE wynika, że należy stworzyć silny i niezależny mechanizm walki z nadużyciami w celu zmniejszenia ryzyka sprzeniewierzenia funduszy strukturalnych i solidarności;
24. wzywa kraje UE i AKP do zwiększenia ukierunkowanych inwestycji w regionalne sieci infrastrukturalne w celu umożliwienia transgranicznej działalności gospodarczej;

Współpraca funkcjonalna

25. podkreśla, że sama liberalizacja handlu nie stanowi wystarczającej siły sprawczej regionalnego porozumienia i integracji i że współpracy gospodarczej muszą towarzyszyć regionalne programy i projekty w wybranych priorytetowych sektorach;
26. z zadowoleniem przyjmuje liczne wysiłki w dziedzinie współpracy funkcjonalnej w regionie AKP; wzywa kraje AKP do wzmocnienia współpracy regionalnej i lokalnej w takich dziedzinach jak zdrowie i edukacja, bezpieczeństwo żywności, infrastruktura, środowisko naturalne i migracja oraz do zapewnienia odpowiedniego finansowania; przypomina, że budżet Unii Europejskiej przeznaczony na wspólne strategie polityczne składa się zarówno z dochodów z handlu zewnętrznego, jak i z bezpośrednich składek z budżetów państw członkowskich;
27. podkreśla, że regionalne dokumenty strategiczne określające cele EFR muszą skupiać się nie tylko na liberalizacji handlu i integracji z rynkiem światowym, ale należy w nich położyć większy nacisk na budowanie instytucji regionalnych, budowanie możliwości i rozwój zasobów ludzkich w dziedzinie integracji regionalnej, współpracy funkcjonalnej oraz wspierania decyzji politycznych w zakresie redystrybucji i regulacji;
28. zaleca rozszerzenie programów wymiany dla szkół, wyższych uczelni i instytucji badawczych w regionach AKP o działania sprzyjające ponadnarodowemu porozumieniu i kształtowaniu się ponadnarodowego społeczeństwa obywatelskiego;
29. zobowiązuje swoich współpracowników do przekazania niniejszej rezolucji Radzie Ministrów AKP-UE, Komisji Europejskiej, prezydencji Rady oraz organizacjom regionalnym AKP.

REZOLUCJA ⁽¹⁾

w sprawie kwestii bezpieczeństwa żywnościowego w krajach AKP i roli współpracy AKP-UE

Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP-UE,

- które zebrało się na posiedzeniu w Lublanie (Słowenia) w dniach 17–20 marca 2008 r.,
- uwzględniając art. 17 ust. 1 Regulaminu,
- uwzględniając Światowy Szczyt Żywnościowy z 1996 r. oraz jego cel zmniejszenia o połowę liczby ludzi cierpiących głód na świecie do 2015 r.,
- uwzględniając deklarację milenijnych celów rozwoju Narodów Zjednoczonych oraz zawarte w niej zobowiązanie do dwukrotnego zmniejszenia liczby ludzi cierpiących głód oraz ludzi żyjących za mniej niż dolara dziennie,
- uwzględniając cele umów o partnerstwie AKP-UE dotyczących rozwoju i handlu podpisanych w Lomé, a następnie w Kotonu,
- uwzględniając raport ONZ z dnia 25 października 2007 r. sporządzony przez specjalnego sprawozdawcę ONZ ds. żywności,

⁽¹⁾ Przyjęta przez Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP-UE w dniu 20 marca w Lublanie (Słowenia).

- uwzględniając swoją deklarację z Kigali z dnia 22 listopada 2007 r. w sprawie sprzyjających rozwojowi umów o partnerstwie gospodarczym (EPA),
- uwzględniając konkluzje szczytu UE-Afryka z grudnia 2007 r. oraz pierwszy plan działania,
- uwzględniając wnioski ze sprawozdania z 2007 r. w sprawie milenijnej oceny ekosystemów,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Gospodarczego, Finansów i Handlu (AKP-UE/100.205/08/fin.),

Znaczenie sektora rolnego w gospodarkach państw AKP

- A. mając na uwadze, że społeczność międzynarodowa zobowiązała się do zredukowania o połowę skrajnego ubóstwa i głodu na świecie do 2015 r. zgodnie z pierwszym milenijnym celem rozwoju, oraz że brak bezpieczeństwa żywnościowego dotyka blisko jednej trzeciej populacji państw AKP,
- B. mając na uwadze, że od 1996 r. Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa określa bezpieczeństwo żywnościowe jako „dostęp dla każdego i w każdej chwili do żywności w ilości wystarczającej do aktywnego i zdrowego życia”,
- C. mając na uwadze, że skutki plagi głodu są dotkliwsze na obszarach wiejskich, gdzie mieszka do 60 % populacji zależnej bezpośrednio od rolnictwa lub od działalności wiejskiej związanej z rolnictwem; mając również na uwadze, że rolnictwo jest podstawowym sektorem gospodarki państw AKP (20 % PKB oraz dwie trzecie zatrudnionych),
- D. mając na uwadze, że pomimo bezspornego znaczenia sektora rolnego dla państw AKP ani rządy krajowe, ani unijna polityka współpracy na rzecz rozwoju nie przywiązują pierwszorzędnej wagi do tego istotnego sektora, oraz mając na uwadze, że co więcej drobni rolnicy są coraz bardziej marginalizowani,

Współpraca AKP-UE a bezpieczeństwo żywnościowe

- E. mając na uwadze, że cel polegający na sprzyjaniu włączeniu państw AKP do gospodarki światowej, przewidziany w umowach z Lomé, a następnie z Kotonu, nie został osiągnięty oraz że pomimo uprzywilejowanego dostępu do rynku europejskiego, z jakiego korzystają produkty państw AKP, ich udział w przywozie do UE wciąż maleje,
- F. mając na uwadze, że zbyt pośpieszne otwarcie rynków państw AKP na towary przywożone z Europy naraziłoby gospodarki tych państw na poważne wstrząsy i osłabiłoby je,
- G. mając na uwadze, że w ramach 9. EFR tylko 4 państwa AKP na 78 uznały rolnictwo za sektor priorytetowy, a 15 państw wybrało rozwój obszarów wiejskich, oraz że jedynie 7 % budżetu 9. EFR zostało przeznaczone na rozwój obszarów wiejskich, a 1,1 % na działalność bezpośrednio związaną z rolnictwem,
- H. mając na uwadze, że Unia Europejska dotując wywóz swoich produktów rolnych stosuje dumping na rynkach państw AKP, co ma dramatyczne skutki dla producentów lokalnych niezdolnych do konkurencji z produktami europejskimi, których cena sprzedaży jest czasem aż trzykrotnie niższa w stosunku do produktów lokalnych,

Wyzwania związane z bezpieczeństwem żywnościowym w państwach AKP

- I. mając na uwadze, że 60 % światowych ekosystemów, w tym zasobów słodkiej wody i zasobów rybnych, jest zdegradowanych lub źle wykorzystywanych oraz że to najbardziej narażone sektory to woda, rolnictwo, zdrowie ludzi, różnorodność biologiczna oraz podnoszenie się poziomu morza,
- J. mając na uwadze, że wzrost produkcji żywności jest ważnym czynnikiem zmniejszenia braku bezpieczeństwa żywnościowego w tej mierze, w jakiej sprzyja on z jednej strony obniżce cen produktów spożywczych, a z drugiej wzrostowi dochodów producentów,

- K. mając na uwadze, że nawadnianie może znacznie zwiększyć i zapewnić zrównoważoną produkcję rolną,
- L. mając na uwadze znaczenie wody pitnej dla bezpieczeństwa żywnościowego oraz trudny dostęp do niej w państwach AKP, wraz z wynikającymi z tego problemami zdrowotnymi,
- M. mając na uwadze, że konieczne jest, by państwa AKP posiadały skuteczne służby publiczne, w szczególności jeśli chodzi o dostęp do wody, będący głównym elementem bezpieczeństwa żywnościowego,
- N. mając na uwadze, że biopaliwa mogą przynosić korzyści środowiskowe, podkreślając jednocześnie wyzwania związane z ich produkcją, dotyczące dostępności ziem uprawnych, cen żywności i likwidacji ubóstwa w kontekście milenijnych celów rozwoju,
- O. mając na uwadze częstotliwość klęsk dotyczących sektor rolny, idącą w parze ze zmniejszeniem środków przeznaczonych na pomoc żywnościową przed i po tych klęskach w państwach AKP,
- P. mając na uwadze, że państwa AKP są uzależnione od wywozu podstawowych produktów, które stanowią ponad 50 % ich wpływów dewizowych,
- Q. mając na uwadze, że rola kobiet w państwach AKP ma zasadnicze znaczenie dla rozwoju, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego i zdrowia, oraz że brak równouprawnienia płci stanowi dla kobiet przeszkodę w pełnieniu tej roli,
- R. mając na uwadze bezpośredni związek między dostępem kobiet do zasobów gospodarstwa domowego i kontrolą nad nimi a zwiększeniem poziomu bezpieczeństwa żywnościowego w gospodarstwach domowych,
- S. mając na uwadze, że według szacunków FAO od 1985 r. 7 milionów pracowników rolnych zmarło z powodu wirusa HIV/AIDS oraz że pandemia ta pociągnie za sobą jeszcze 16 milionów ofiar w ciągu dwóch następnych dekad w 25 najbardziej dotkniętych państwach Afryki,
- T. mając na uwadze, że wirus HIV/AIDS dotyka przede wszystkim produktywną siłę roboczą, zmniejszając w ten sposób nie tylko ilość, ale i jakość wykonywanej pracy,

Odpowiedź na wyzwania związane z bezpieczeństwem żywnościowym w państwach AKP

- U. mając na uwadze, że zwiększony dostęp do nowoczesnych technologii informacji jest istotny dla zwiększenia wydajności oraz lepszego informowania rolników o praktykach, cenach i dostępie do czynników produkcji;
1. podkreśla podstawowy charakter prawa dostępu do żywności; przypomina UE i państwom AKP, że zobowiązały się do starań na rzecz zmniejszenia o połowę do 2015 r. liczby ludzi, którzy cierpią głód; zwraca się do Komisji, Rady Unii Europejskiej i państw AKP o podjęcie — odpowiednio finansowanych — działań niezbędnych do wypełnienia tego zobowiązania;
 2. domaga się należytego uznania znaczenia powiązań między badaniami naukowymi, rozpowszechnianiem informacji i rolnikami dla realizacji celów w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego; podkreśla potrzebę wdrożenia przez państwa AKP przystępnych technologii, które udowodniły swoją skuteczność i innowacyjność w dążeniu do bezpieczeństwa żywnościowego;
 3. zauważa, że w celu zwiększenia bezpieczeństwa żywnościowego w państwach AKP należy przede wszystkim określić możliwie najskuteczniejszą metodę zrównoważonej uprawy ziemi, a następnie prowadzić politykę wspierającą ten kierunek działania;
 4. uważa, że konieczne jest nadanie nowego impulsu partnerstwu UE-AKP poprzez wynegocjowanie sprawiedliwych i wyważonych umów o partnerstwie gospodarczym, rzeczywiście ukierunkowanych na rozwój i nieograniczających się do względów czysto handlowych;
 5. uważa, że narzucenie państwom AKP liberalizacji usług wpływa negatywnie na rozwój nowo powstających i obiecujących sektorów oraz pozbawia władze publiczne tych państw zdolności do zarządzania podstawowymi usługami publicznymi bardziej odpowiadającymi realiom tych społeczeństw;

6. podkreśla, że konieczne jest większe niż poprzednio uwzględnienie w debatach nad realizacją 10. EFR potrzeb populacji w zakresie rolnictwa na potrzeby żywnościowe;
7. zwraca się do UE o włączenie do 10. EFR priorytetowego programu szczegółowego w zakresie rozwoju rolnego dla każdego z państw AKP oraz o wyposażenie tego programu w jasne i ambitne cele do osiągnięcia oraz konkretne środki do zastosowania w ściśle określonym terminie w bliskiej współpracy z organizacjami rolników i społeczeństwem obywatelskim;
8. zwraca się do Komisji i Rady o nadanie, w ścisłym porozumieniu z państwami AKP, pierwszeństwa kwestii wpływu na państwa AKP dotacji europejskich do wywozu produktów rolnych oraz o zobowiązanie się do znalezienia konkretnych rozwiązań w celu uniknięcia dumpingu w poszanowaniu zobowiązań podjętych w ramach realizacji milenijnych celów rozwoju;
9. wzywa państwa członkowskie UE i społeczność międzynarodową do wsparcia Światowego Programu Żywnościowego (WFP), który stoi w obliczu nowych wyzwań w zakresie walki z głodem, będących wynikiem szybko rosnących cen żywności i ropy na świecie, coraz gwałtowniejszych zjawisk pogodowych spowodowanych po części zmianami klimatycznymi oraz malejących zapasów żywności na świecie;
10. wzywa do skutecznego planowania zaopatrzenia w wodę na potrzeby nawadniania w państwach AKP, aby umożliwić znaczący wzrost produkcji rolnej, oraz podkreśla, że woda i usługi związane z wodą — niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego — nie mogą być uważane za towar lub usługi komercyjne, a także opowiada się za formalnym uznaniem przez Unię Europejską i państwa AKP prawa dostępu do wody za prawo człowieka — powszechne, niepodzielne, niezbywalne, trwałe i wynikające z prawa do życia należnego każdemu człowiekowi;
11. zwraca się do Unii Europejskiej i do państw AKP o wsparcie szerokiej mobilizacji na rzecz programów partnerstwa publiczno-prywatnego opartych na społecznościach lokalnych w kombinacji północ-południe, południe-południe i północ-północ w zakresie dostępu do wody;
12. zwraca się do UE o uwzględnienie w swojej polityce rozwoju aktualnych potrzeb i problemów mężczyzn i kobiet żyjących w środowisku wiejskim, czy to na płaszczyźnie społecznej, gospodarczej, prawnej czy technologicznej, w celu zapewnienia powodzenia projektów i programów w zakresie rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich w ogóle, a szczególnie programów dotyczących bezpieczeństwa żywnościowego; podkreśla w związku z tym znaczenie inwestowania w programy oświatowe dla wszystkich mieszkańców obszarów wiejskich;
13. nalega, by państwa AKP i Unia Europejska położyły nacisk na równość kobiet i mężczyzn oraz by uznały wielowymiarową rolę kobiet i sprzyjały jej rozwijaniu w ramach realizacji celu bezpieczeństwa żywnościowego, w szczególności w zakresie dostępu do ziemi i jej nabywania, aby umożliwić trwały wzrost w tym sektorze;
14. zaleca Unii Europejskiej i państwom AKP uznanie zasadniczej ekonomicznej roli kobiet w sektorze rolnictwa oraz znaczenia zwiększania wydajności kobiet i ich wkładu w systemy żywnościowe; zwraca się do Unii Europejskiej i państw AKP o włączenie do ich polityki i programów bezpieczeństwa żywnościowego jako podstawowego elementu bezpośredniego związku między dostępem kobiet do zasobów gospodarstwa domowego i kontroli nad nimi a zwiększeniem poziomu bezpieczeństwa żywnościowego w gospodarstwach domowych; zwraca się do Komisji, Rady i państw AKP o dopilnowanie, by umożliwić kobietom z obszarów wiejskich dostęp do programów mikrokredytów;
15. wzywa państwa AKP i Unię Europejską do uruchomienia dodatkowych środków, do czego zobowiązały się w celu osiągnięcia milenijnych celów rozwoju, a zwłaszcza trzeciego z nich („wyeliminować nierówny dostęp płci do pierwszego i drugiego szczebla edukacyjnego w miarę możliwości do 2005 roku, a na wszystkich szczeblach najpóźniej do 2015 roku”), gdyż to od kobiet zależy w dużej mierze prawidłowe wyżywienie całych rodzin;
16. jest zaniepokojone faktem, że wirus HIV/AIDS stanowi zagrożenie dla rozwoju gospodarczego i społecznego państw AKP z racji utraty siły roboczej, lecz również ze względu na jakość wykonywanej pracy, i domaga się, by kwestia wirusa HIV/AIDS była również rozpatrywana w odniesieniu do kwestii bezpieczeństwa żywnościowego oraz jego wpływu na żywienie;

17. nalega, by Unia Europejska i rządy państw AKP zajęły się problemem przepisów prawa własności gruntów dotyczących małżeństw i osób dotkniętych wirusem HIV/AIDS w regionach, gdzie istnieje presja na rynku gruntów lub tam, gdzie ziemia jest rzadkim dobrem, i zwraca się do nich o zarządzenie skutkom przemian wywołanych przez wirus HIV/AIDS dla prawa własności gruntów (w szczególności dla struktury własności, dziedziczenia, dostępu i praw), ze szczególnym naciskiem na sytuację kobiet i dzieci;
 18. proponuje wspieranie rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich i dokonywanie inwestycji prowadzących w pierwszym rzędzie do stwarzania możliwości najuboższym w celu poprawy ich warunków życia;
 19. nalega, by więcej inwestować w technologie informacji i komunikacji w celu zwiększenia wydajności, lepszego informowania rolników o czynnikach produkcji oraz ułatwienia dostępu do rynku; uważa, że należy dołożyć szczególnych starań, by najubożsi w państwach AKP mieli dostęp do technologii informacji i komunikacji, co oznacza opracowanie polityki mającej na celu walkę z analfabetyzmem informatycznym, wysokimi kosztami wyposażenia informatycznego oraz brakiem dostępu do niego;
 20. w celu zagwarantowania bezpośredniego dostępu ubogich osób do zasobów żywności proponuje wspieranie szkolenia oraz wymiany, rozwoju i stosowania najlepszych praktyk w zakresie rolnictwa w państwach AKP; zwraca się do Rady, Komisji Europejskiej oraz do każdego z państw członkowskich o wspieranie badań naukowych dotyczących biopaliw wytwarzanych z odpadów rolniczych oraz z roślin niejadalnych uprawianych na terenach suchych i półsuchych;
 21. zachęca państwa AKP i Unię Europejską do wspierania przyjęcia przez Zgromadzenie Ogólne ONZ moratorium na produkcję roślinną przeznaczoną do przetworzenia na paliwo;
 22. podkreśla konieczność dysponowania przez UE i państwa AKP dobrze opracowanymi i skutecznymi planami działania w nagłych sytuacjach klęsk w sektorze rolnym;
 23. zaleca przeprowadzenie badań dotyczących problemów środowiskowych, takich jak degradacja gleb, zagrożenia różnorodności biologicznej w środowisku rolnym oraz wpływ zmian klimatycznych na rolnictwo oraz podjęcie środków w tym zakresie, które doprowadzą do odpowiedniego zarządzania zasobami środowiskowymi, np. na rzecz ochrony i rekultywacji gleb;
 24. wzywa państwa AKP do wzmocnienia przeprowadzanych przez rządy procesów ustanawiania budżetu i zarządzania nim, zwłaszcza w celu ułatwienia finansowania wszelkich konkretnych działań i środków zmierzających do przeciwdziałania brakowi bezpieczeństwa żywnościowego;
 25. wzywa państwa członkowskie UE i Komisję do zwiększenia oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA), w szczególności na rzecz najsłabiej rozwiniętych państw AKP oraz państw AKP będących importerami netto żywności, aby umożliwić im łagodzenie negatywnych skutków, jakich doświadczają w związku z istotnym wzrostem cen żywności, który w coraz większym stopniu zaostża problemy dotyczące bilansu płatności tych państw;
 26. ubolewa nad niedostateczną koordynacją, przede wszystkim na szczeblu krajowym, lecz również w ramach międzynarodowej wspólnoty na rzecz rozwoju, wysiłków podejmowanych w kontekście programów, będących obciążeniem w kategoriach zasobów ludzkich i finansowych;
 27. wzywa do określenia dziedzin, w których szczególnie brakuje integracji polityk, oraz do stworzenia środków ułatwiających tę integrację na wszystkich szczeblach;
 28. zobowiązuje swoich współprzewodniczących do przekazania niniejszej rezolucji Radzie AKP-UE i Komisji Europejskiej.
-